

Нові назви станцій метро і вулиць Харкова: як дорадчі рішення групи при ОВА коментують у "Деколонізація. Україна" і УІНП

Єлизавета Меньшикова

25 липня, 20:29

Табличка на паркані одного з дворів на колишній вулиці Нахімова, Харків, 6 травня 2024 року. Суспільне Харків/Єлизавета Меньшикова

[Результати завершального засідання робочої групи ХОВА з питань деколонізації топонімії 24 липня](#) викликали суспільний розголос у соціальних мережах. Серед топонімів, за які проголосувала група, зустрічаються як вулиця Майка Йогансена на заміну Лермонтовської, так і нейтральні назви, на користь яких відхилили імена [Міська Барбари](#) та [Левка Лук'яненка](#).

Читайте у матеріалі Суспільного, як на рішення про перейменування топонімів Харкова відреагувала спільнота — від депутатів Харкова й області до письменниці Оксани Забужко — та позиції очільника ГО "Деколонізація. Україна" Вадима Позднякова та керівниці Північно-східного відділу Українського інституту національної пам'яті Марії Тахтаулової.

Як проходило останнє засідання робочої групи з перейменування при ОВА 24 липня

Голосування 24 липня було напруженим, на ньому частина важливих для Харкова імен як знайшла, так і не знайшла підтримки, говорить одна з членкинь дорадчого органу, представниця УІНП Марія Тахтаулова. По

завершенню вона опублікувала на сторінці у Facebook частину результатів голосування:

Відбулося засідання робочої групи з деколонізації при ОВА.

Проголосували 48 вулиць і 3 станції метро.

З важливого тепер на мапі Харкова будуть вулиці:

92-ої бригади / вул. Грицевця;

Майка Йогансена / вул. Лермонтовська;

Михайля Семенка / вул. Чайковська;

Ігоря Малицького / вул. Нікітіна;

Валерія Романовського / вул. Доватора;

Володимира Пасічника / вул. Толбухіна;

Алли Горської / вул. Яблочкіна;

Дмитра Антоновича / бульвар Грицевця;

Олександра Олеся / вкл. Єсеніна;

Сергія Параджанова / вкл. Шолохова;

Бригади Хартія / вул. Рибалка;

Леоніда Ушкалова / пров. Ладигіна;

Юрія Колларда / вул. Свірська;

Сергія Тимошенка / вул. Костичева;

Йосипа Тимченка / пров. Кустанайський

Люм'єрівський / проїзд Кустанайський

Тепер про те, за що прикро.

Не знайшли підтримки імена Симона Петлюри, якого робоча група пропонувала на вул. Тархова, Василя Мисика (пропонували на його рідну вулицю Єсеніна), Левка Лук'яненка на проспект Гагаріна. Не знайшло підтримки увічнення пам'яті Сергія Янголенка, Олександра Клушина, Євгена Коновальця... Замість присвоєння імені Міська Барбари провулок Кантемира вирішили перейменувати на ніякий "Привітний". Проти цих перейменувань виступив заступник харківського міського голови Олександр Новак, і до його слова дослухались деякі члени робочої групи. Такі справи. Чекаємо на розпорядження голови ОВА.

І головна інтрига - проспект Гагаріна став Аерокосмічним, а вулиця Героїв Праці - Нескорених.

"Я сподіваюся, що, можливо, розпорядження ще не підписане і той суспільний резонанс, який мали окремі рішення, матиме результат, і очільник ОВА дослухається до громадської думки, а не до того, за що голосували. Дуже засмучує те, що провулок Міська Барбари, колишній Кантемира, теж у нас не з'явиться. Робоча група підтримала ініціативу одного з членів, а саме

заступника мера Ігоря Терехова Олександра Новака. Підтримала таку пропозицію як Привітний провулок. Замість людини, яка творила український Харків, сучасну культуру, актора, письменника, поета, музиканта", — розповіла Тахтаулова.

Вибір у бік нейтральної назви Новак аргументував тим, що такою є позиція харків'ян, з якими він особисто спілкувався, каже представниця УІНП.

"Він навіть сказав, що під час влучань вони спілкуються, харків'яни виступають за нейтральні назви. Я собі дуже тяжко уявляю, як під час "прильотів" можна говорити про перейменування вулиць. На моє питання про репрезентативні соціологічні дослідження пан Новак не відповів. Те, що я бачу в інтернеті, в соціальних мережах — такої прихильності не спостерігається", — сказала керівниця відділу Інституту.

Робоча група Харківської ОВА проголосувала за нові назви вулиць та станцій метро. Харківська обласна військова адміністрація

Відстоювати запропоновані на обговоренні пропозиції представники громадських організацій не змогли — їх не покликали на засідання, розказав Суспільному лідер руху "Деколонізація. Україна" Вадим Поздняков.

"Нікому (з-поміж громадських організацій, які подавали свої варіанти назв на обговоренні — ред.) не надали електронне посилання. Нас взагалі жодного разу не запрошували на засідання з питань деколонізації при обласній раді. З

"містом" якось комунікували, з "областю" — взагалі ніяк", — каже Поздняков.

Суттєва кількість вулиць з російськими назвами не потрапила до списку, а враховуючи деякі пропозиції робочої групи, вже було зрозуміло, що засідання буде складним.

Позиції громадського активіста та членкині робочої групи з деколонізації стосовно найбільш резонансних нових назв топонімів

Далі — пряма мова Марії Тахтаулової та Вадима Позднякова.

Вулиця Тархова — вулиця Комарова (варіанти: Симона Петлюри, братів Сім'янцевих)

Тахтаулова: Симона Петлюри робоча група пропонувала на Тархова, там складався такий ансамбль: 92-ї бригади мала з'явитися, бульвар Дмитра Антоновича, дотичного до Української революції, і тоді ж там Петлюри. Тобто поруч, і логіка була така мілітарна. Не підтримали на цьому голосуванні. Замість нього там буде Комаров, теж абсолютно достойна людина, але мені особисто дуже шкода, що Симон Петлюра не буде увічнений.

Симон Петлюра. Колаж Суспільного

Вулиця Героїв Праці — вулиця Нескорених (варіанти: Симона Петлюри)

Поздняков: Питання по Петлюрі й Героїв Праці виникають. Важливо, щоб в ОВА врахували думку громадськості й підкорегували список. Найважливіше

— зміни щодо проспекту Гагаріна, Дружби Народів, щодо Симона Петлюри тощо.

Провулок Кантемира — провулок Місько Барбари

— *Якщо можна було б змінити три топоніми зі списку, які б ви обрали?*

Тахтаулова: Проспект Гагаріна — або історична, або Левка Лук'яненка. Безумовно, Міська Барбари, а не Привітна. І третя — Василя Мисика замість Олександра Олеся.

Поздняков: Це те, що максимально цинічно було — назвати провулок Привітним, не дати навіть провулка Міську Барбарі. Це ганебно з боку міської влади — опиратися цьому.

Місько Барбара. Фейсбук Світлани Олешко

Проспект Гагаріна — проспект Аерокосмічний (варіанти: Зміївський шлях, Сергія Корольова, Левка Лук'яненка)

Тахтаулова: Абсолютно неочікувано переміг Авіакосмічний, який на мене є абсолютно невдалою назвою. По-перше, він дуже складно вимовляється, це треба потренуватися, щоб швиденько вимовляти у повсякденному житті. Тому він має всі шанси залишитися Гагаріним на довгі роки. По-друге, у нас є велика вулиця Космічна. Подібність назви створює логістичні проблеми. Потрібно відходити від практик подібних або дублюючих назв.

Поздняков: Я особисто, та й багато харків'ян, — за Зміївський шлях, за аналогією з Полтавським шляхом, та історична назва була б красива. Так само хотіли на Героїв Праці Ізюмський шлях зробити, щоб три таких шляхи, але у нас в топоніміку не вмійють, уміють в якоесь політиканство.

Маршрутка на проспекті Гагаріна. Суспільне Харків

Станція метро "Завод ім. Малишева" — станція метро "Заводська" (варіанти: "Танковий завод")

Тахтаулова: Робоча група на попередніх обговореннях підтримала саме "Танковий завод", бо "Заводська", це надто універсальна назва, і лінія наша, до речі, також "Заводська", червона гілка. Все ж таки з погляду орієнтування в просторі: станція метро виходить на завод, на танковий завод. Назва мала б відповідати тому, що є на місцевості. Не можу сказати, чим керувалися ті члени робочої групи, які підтримали назву "Заводська".

Поздняков: "Левада" ок, "Салтівська" ок. Це наші пропозиції були, коли ми ще два роки тому пропозицію подавали. "Заводська"... Сумнівна назва. Там заводи на кожній станції, вона не показує жодного орієнтира.

Як на результати голосування з питань деімперіалізації та деколонізації топонімії на території Харківщини реагують українські лідери думок (див. на сторінках у фейсбуці)

Письменниця Оксана Забужко:

Журналіст і засновник проєкту Ukraïner Богдан Логвиненко:

Історик і військовий Вахтанг Кіпіані:

Депутат Харківської міської ради Дмитро Булах:

Депутат Харківської обласної ради Сергій Жуков:

Чи можна вплинути на перейменування станцій метро та 48 вулиць у Харкові

Згідно з законом про деколонізацію, до 27 липня 2024 року Харківська обладміністрація має ухвалити розпорядження про перейменування.

Керівник ОВА має повноваження вносити будь-які зміни у результати, ухвалені робочою групою з деколонізації та декомунізації, каже Вадим Поздняков.

25 липня депутат міської ради Дмитро Булах та депутат обласної ради Сергій Жуков опублікували звернення до Харківської ОВА з проханням змінити рішення робочої групи з деколонізації щодо п'яти топонімів. Звернення можуть підтримати усі охочі.

У громадській організації "Деколонізація. Україна" закликали надсилати електронне звернення до обладміністрації з пропозиціями до змін.

Суспільне Харків:

<https://suspihne.media/kharkiv/798051-novi-nazvi-stancij-metro-i-vulic-harkova-ak-doradci-risenna-grupi-pri-ova-komentuut-u-dekolonizacia-ukraina-i-uinp/>